

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-3-24
Karar Sayısı : 17-08/88-38
Karar Tarihi : 23.02.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Adem BİRCAN Şükran KODALAK,
Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Erdem AKTEKİN, Nimet KAVAK, İbrahim Hilmi KOÇAK

C. İLGİLİ TARAF : - Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Öznur İNANILIR,
Av. Bulut GİRGIN
Çitlenbik Sokak No: 12 Yıldız Mah. Beşiktaş 34349, İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** **Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş. hakkında yürütülen önaraştırma ve soruşturma kapsamında Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan yanıtların yanlış/yanıltıcı bilgi kapsamında değerlendirilmesi.**

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** 20.02.2017 tarih ve 2015-3-24/BN-6 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş.'nin (LUXOTTİCA) uygulamakta olduğu ve hakkında yürütülen soruşturmaya konu indirim sisteminin genel işleyişine yönelik cevap yazılarında ve savunmalarında yer verdiği bilgilerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yanıltıcı bilgi olarak kabul edilmesi ve teşebbüse aynı maddenin ilgili fıkrası kapsamında idari para cezası uygulanması gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 25.03.2015 tarih, 1575 sayı ile intikal eden başvuru üzerine; LUXOTTİCA'nın güneş gözlüğü ve gözlük çerçevesi ithalatında başvuru konusu markalarda tek yetkili distribütör olduğu ve hakim durumda bulunduğu, piyasada faaliyet gösteren perakendeciler arasında ayrımcılık yaptığı ve bir ürünün alımını diğer ürünün de alımına şart koşarak bağlama yaptığı iddiaları üzerine hazırlanan 06.08.2015 tarih ve 2015-3-24/ÖA sayılı Öneri Raporu, Rekabet Kurulu'nun (Kurul) 01.09.2015 tarih ve 15-34 sayılı toplantısında görüşülerek, 15-34/500-M sayılı kararla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca LUXOTTİCA hakkında soruşturma açılmıştır.

(5) Söz konusu soruşturmanın ilk altı aylık süresi 01.03.2016 tarihinde sona ermiş olup, 10.02.2016 tarihli ve 16-04/84-M sayılı Kurul kararı ile, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin birinci fıkrası hükmü gözetilerek söz konusu sürenin bitiminden itibaren altı ay uzatılmasına karar verilmiştir.

- (6) 01.09.2015 tarihli, 15-34/500-M sayılı karar uyarınca yürütülmekte olan soruşturma süreci sonucunda hazırlanan 01.09.2016 tarihli ve 2015-3-24/SR-1 sayılı soruşturma raporu 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi kapsamında LUXOTTİCA vekillerine 01.09.2016 tarihli ve 9666 sayılı yazı ekinde tebliğ edilmiştir. Rapor, teşebbüs vekili tarafından 06.09.2016 tarihinde tebellüğ edilmiştir. Teşebbüs tarafından gönderilen ikinci yazılı savunma süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiş, bunun üzerine 21.11.2016 tarih ve 2015-3-24/EG sayılı ek yazılı görüş hazırlanmıştır. Ek yazılı görüş LUXOTTİCA tarafından 23.11.2016 tarihinde tebellüğ edilmiştir. LUXOTTİCA'nın son yazılı savunması yasal süresi içinde 22.12.2016 tarih ve 7330 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiş, teşebbüsün talebi üzerine planlanan sözlü savunma toplantısı 14.02.2017 tarihinde yapılmıştır.
- (7) LUXOTTİCA'nın uygulamış olduğu indirim sisteminin sınırlarının ve şartlarının tam olarak çizilmesi amacıyla sistemin işleyişine ilişkin hem önaraştırma hem de soruşturma döneminde ilgili teşebbüsten bilgiler talep edilmiştir. Önaraştırma döneminde 14.07.2015 tarihinde LUXOTTİCA şirket merkezinde yapılan yerinde incelemede bilgi isteme tutanağı ile teşebbüsten cevaplaması talep edilen "Satışını gerçekleştirdiğiniz güneş gözlükleri ve müşterileriniz arasında sınıflandırmalar olup olmadığı; eğer söz konusu sınıflandırmalar var ise hangi kriterlere göre belirlendiği" sorusuna teşebbüsün Ülke Müdürü imzalı 29.07.2015 tarih ve 3508 sayılı cevabi yazısında

"Yukarıda da belirttiğimiz gibi müşterilerimiz (...) olmak üzere 9 grupta sınıflandırılmıştır. Söz konusu bu müşteri grupları temelde yıllık alım ciro hedefleri dikkate alınarak belirlenmiştir. [...]"

Ayrıca üst fiyat skalasında kabul edilebilecek markaların, konumu ve hitap ettiği tüketici kitlesi de dikkate alınarak belirli Müşteri Grupları'nda indirimler ile satışı teşvik edilmektedir. Lokasyon ve hitap ettiği müşteri bakımından bu gruplar dışında kalan müşterilerimiz de isterlerse iskontodan yararlanmaksızın üst fiyat skalasındaki markalı gözlükleri istedikleri miktarda satın alabilmektedirler."

yanıtı verilmiştir.

- (8) Yine önaraştırma döneminde teşebbüsten "Herhangi bir sınıftaki müşteriniz firmanızdan istediği sayıda ve markada ürün satın alabilmekte midir?" sorusunu yanıtlaması talep edilmiştir. Teşebbüsün Ülke Müdürü imzalı 06.08.2015 tarih 3711 sayılı cevabi yazısında,
- "Herhangi bir sınıftaki Müşterimiz istediği markayı istediği sayıda Şirketimizden alabilmektedir. 27.07.2015 tarihli cevabımızda da belirttiğimiz üzere, biz belirli markaların satışını teşvik etmek amacıyla belirli marka veya marka gruplarından yapılacak alımlarda Müşterilere alım miktarına dayalı ekstra indirimler verebiliyoruz. Fakat bu durum, Müşterilerimizin bu marka ve ürün gruplarını hiçbir şekilde almaya zorlandığı şeklinde uygulanmamaktadır. Müşterilerimiz söz konusu markaların her birini alıp almamakta yüzde yüz serbesttir. Ancak yalnızca aldığı ve alım miktarı hedeflerini tutturduğu ürün ve ürün grupları için indirim hak kazanmaktadır. Bir başka deyişle, bir Müşteri kendi bulunduğu grup için belirlenmiş olan markalardan yine belirlenmiş miktarlarda alması halinde indirimden yararlanırken kendi grubu için belirlenmemiş markalardan satın alması halinde ise indirimlerden yararlanmamaktadır. Ancak istediği markadan istediği kadar alması hiçbir şekilde engellenmemektedir."*

Bununla birlikte, alım yapacak Müşterilerin bulunduğu bölge, ağırlıklı olarak hitap ettiği tüketici tipi ve alım gücü dikkate alınmak suretiyle, bazı markaların belirli bölgelere ve Müşterilere satılması ticari açıdan tercih edilir olmamaktadır. Bu durum belirtirken yalnızca Şirketimiz ticari koşulları değil, Müşterilerin de ticari açısından faydası göz önünde bulundurulmaya çalışılmaktadır. Fakat Müşteri, bahsi geçen ürün veya ürün gruplarını yine de satın almak ister ise, Şirketimizce mani olunmamakta ve Müşteriye bu ürün veya ürün gruplarının satışı yapılmaktadır. Ancak Müşteri bu alımlarında herhangi bir indirim elde etmemektedir. Bununla beraber Müşterinin diğer hak kazandığı indirimleri yine de geçerliliğini korumaktadır. [...]"

yanıtı verilmiştir.

- (9) Soruşturma döneminde teşebbüs vekili tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 06.10.2015 tarih ve 4680 sayı ile giren ilk yazılı savunmada ise konuya ilişkin olarak,

"Müvekkil Şirket müşterileri ile olan ilişkilerinde müşterilerine herhangi bir tek marka kısıtlaması getirmemekte veya münhasır bir bölge tahsis etmemektedir. Benzer bir şekilde, Müvekkil Şirket lisanslı veya sahipli markalardan hiçbiri açısından seçici dağıtım sistemi uygulamamaktadır ve bu nedenle, müşterilerinden her biri istedikleri güneş gözlüğü markasını satın alma serbestisine sahiptir. Müvekkil Şirket'in Cevap Dilekçesi'nde de yer aldığı üzere, müşterilerden her biri Müvekkil Şirket'in dağıtım portföyünde bulunan güneş gözlüğü markalarından herhangi birini seçme özgürlüğüne sahiptir. Benzer bir şekilde, Cevap Dilekçesi'nde belirtildiği üzere, Müvekkil Şirket hiçbir koşulda bir markanın satışı için diğer bir markanın satın alınması şartına bağlamamaktadır."

yanıtı verilmiştir.

- (10) Teşebbüsün yukarıda yer verilen beyanlarının teşebbüste yapılan yerinde incelemede elde edilen iç yazışmalarıyla çelişen yönlerinin olduğunu değerlendiren Soruşturma Heyeti tarafından 06.09.2016 tarih ve 9798 sayılı yazı ile teşebbüsün konuya ilişkin açıklamaları talep edilmiştir. 13.10.2016 tarih ve 6013 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden cevabi yazıda, bilgi talebine verilen cevapların ve birinci yazılı savunmanın LUXOTTİCA iç yazışmaları ile nasıl çıktığının gösterilmediği, somutlaştırılmadan teşebbüse iletilen iddiaların silahların eşitliği ve kendini suçlayıcı beyanda bulunmaya zorlanmama esası kapsamında adil yargılama ilkelerine aykırı olduğu, genel olarak LUXOTTİCA müşterilerinin diledikleri marka gözlükleri, diledikleri sayıda alabilecekleri bilgisinin, soruşturma kapsamında elde edilen bazı şirket içi yazışmalarda geçen ifadelerle çıktığı iddiasının tahmin edildiği, iddiaların ancak tahmin edilerek cevaplandırılabileceği belirtilerek, bu kapsamda öncelikle LUXOTTİCA tarafından sunulan bilgi ve belgelerin yanlış ya da yanıltıcı olmadığına yönelik bilgi, belge ve açıklamalara yer verilmiştir. Devamında ise;

- Bilgi talebine cevapların ve yazılı savunma dilekçelerinin savunma hakkına ilişkin olduklarından LUXOTTİCA aleyhine kullanılmasının savunma dokunulmazlığı ilkesine aykırı olduğu,
- Kurul tarafından başlatılan önaraştırma ve soruşturmalar kapsamında teşebbüslerin kendilerine yöneltilen iddiaları kabul etmek gibi bir yükümlülüklerinin bulunmadığı, teşebbüslerin kendilerine yöneltilen iddiaları her türlü delil ve argüman ile savunma haklarının bulunduğu, teşebbüslerin savunmalarının yanlış veya yanıltıcı bilgi içerdiği iddiası üzerinden ceza tehdidi ile karşı karşıya kalmaları durumunda, savunma haklarının zedeleneceği, bir teşebbüsün savunmasında eksik bilgi sunmakla itham edilmesinin düşünülmemeyeceği,

17-08/88-38

- Tüm inceleme süreci sonucunda teşebbüs hakkında yaptırım sonucu doğabileceğinden, teşebbüse yöneltilen tüm soru ve iddialara verilen cevapların savunma dokunulmazlığından yararlanmasının işin doğası gereği olduğu, bu savunmaların geçerli bulunmaması durumunda ise bir yanlış, yanıltıcı bilgi verildiği sonucunu değil; olsa olsa soruşturma kapsamında ihlal ettiği düşünülen Kanun maddesinin ihlaline kanaat getirilmesinin söz konusu olabileceği,
- Teşebbüse ait savunmaların teşebbüs aleyhinde eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi olarak kullanılmasının yargılamanın temel ilkelerinden olan kendini suçlayıcı beyanda bulunmaya zorlanmama esası ve savunma dokunulmazlığı ilkeleri ve bunun yanında 4054 sayılı Kanun'un 14. maddesinin amacı ile çeliştiği,
- Bilgi talebine cevap ile birinci yazılı savunma dilekçelerinde yer verilen genel satış politikalarına dair anlatımların soruşturma sürecinde gerçekleşen yerinde incelemede elde edilen, teşebbüs çalışanları arasında geçen ve her biri sahadaki münferit olaylara ilişkin olan şirket içi yazışmalarla kıyaslanmasının ve çelişir bulunmasının somut olay adaletini sağlamadığı,
- Kurul'un bir bilginin eksik, yanlış veya yanıltıcı olup olmadığını değerlendirirken fiilin niteliğinin yanında:
 - (i) verilen bilgilerin yanlış veya yanıltıcı olup olmadığı hususunda bir tartışma bulunup bulunmadığı,
 - (ii) bilgilerin soruşturmanın seyrini değiştirecek nitelikte olup olmadığı,
 - (iii) bilgi sunan teşebbüsün kastının bulunup bulunmadığı,hususlarını da dikkate aldığı,
- Teşebbüse isnat edilen fiilin, Kurul'un eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgiye ilişkin standartları ile uyuşmadığı

belirtilmiş ve eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi sunulduğu yönündeki iddiaların düşürülmesi talep edilmiştir.

- (11) Teşebbüs tarafından sunulan 04.11.2016 tarih ve 6444 sayılı ikinci yazılı savunmada; LUXOTTİCA indirim sisteminin yanlış ve eksik değerlendirildiği, müvekkil şirketin müşterilerine getirdiği herhangi bir marka sınırlaması bulunmadığı, bir markanın satın alınmasının koşulu olarak getirilmiş bir asgari alım miktarı uygulaması bulunmadığı, isteyen optikçinin istediği markadan istediği adette almakta özgür olduğu, Ray-Ban'ın diğer markalarla birlikte zorlanmadığı ifade edilmiştir.
- (12) Son olarak teşebbüs tarafından sunulan 22.12.2016 tarih ve 7330 sayılı üçüncü yazılı savunmada da; LUXOTTİCA'nın bir indirim sistemi uyguladığı, tüm optikçilerin bu sisteme katılıp katılmamakta serbest olduğu, sisteme girmeden de LUXOTTİCA'dan istenilen her markanın istenilen adette alınabileceği, bu hususun yapılacak tüm değerlendirmelerde dikkate alınması gerektiği belirtilerek, Kurul'un dosyadaki tüm iddia ve savunmaları değerlendirirken bir an için bile optikçilerin LUXOTTİCA'dan indirim sistemi dışında da ürün alabileceklerini göz ardı etmemesi özellikle talep edilmiştir.
- (13) Şikayetçiler tarafından öne sürülen ve 15-34/500-M sayılı kararla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca LUXOTTİCA hakkında yürütülen soruşturma kapsamında incelenen iddialardan biri LUXOTTİCA'nın müşterilerini gruplara ayırarak belirli ürünleri belirli gruplara vermediği ve/veya satın alımlarda belli kotalar koyduğu iddiasıdır. Soruşturmanın özünü oluşturan iddialardan biri olan bu iddia karşısında, teşebbüs tarafından Kurum'a ulaştırılan iki cevap yazısı ve üç yazılı savunmada böyle bir uygulamanın olmadığı ve müşterilerin istediği markadan istediği miktarda alım yapabildiği ifade edilmiştir.

17-08/88-38

- (14) Dolayısıyla LUXOTTİCA hakkında yürütülen önaraştırma ve soruşturma sürecinde, teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'un 14. maddesi çerçevesinde cevabi yazılarında ve savunmalarında sunduğu bahse konu bilgi ya da belgelerin, teşebbüslerin kendilerini suçlayıcı beyanda bulunmaya zorlanamayacakları esas çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği, savunma hakkının kullanımı kapsamında teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediğine dair beyanı niteliğinde olduğu, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde yanlış veya yanıltıcı olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş. hakkında yürütülen önaraştırma ve soruşturma sürecinde, Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 14. maddesi çerçevesinde cevabi yazılarında ve savunmalarında sunduğu birtakım bilgi ya da belgelerin yanlış veya yanıltıcı olarak değerlendirilemeyeceğine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde idari para cezası verilmesine yer olmadığına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 23.02.2017 Tarih ve 17-08/88-38 Sayılı Kararına

KARŞI OY GEREKÇESİ

Kurulumuz, 23.02.2017 tarih ve 17-08/88-38 sayılı toplantısında; Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş. (Luxottica) hakkında yürütülen önaraştırma ve soruşturma kapsamında kendileri tarafından sunulan yanıtların yanlış/yanıltıcı bilgi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceğini ele almış ve söz konusu bilgilerin 4054 sayılı Kanun'un 14.maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği sonucuna ulaşarak yine aynı Kanun'un 16.maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde Luxottica'ya idari para cezası verilemeyeceğine OYÇOKLUĞU ile karar vermiştir. Aşağıda ayrıntıları sunulan gerekçelerle Kurulumuzun mezkûr kararına katılmamız mümkün olmamıştır.

4054 sayılı Kanun'un 14.maddesi, Kurul'un kendisine Kanun ile verilen görevlerin yerine getirebilmesi için gerekli olan "bilgi isteme" yetkisini vermektedir. Bu yetki çerçevesinde Kurul, gerekli gördüğü her türlü bilgiyi teşebbüslerden isteyebilmekte, teşebbüsler de söz konusu bilgileri eksiksiz bir şekilde ve belirlenen süre içerisinde Kurul'a sağlamakla yükümlüdür. Söz konusu yetki Kurul'un değerlendirmeye aldığı dosyalarda adil ve şeffaf kararlar alabilmesini temin etmek üzere kullanılmaktadır.

Kurul incelemeye aldığı dosyalarda konu ile ilgisi olan tüm kaynaklardan bilgi toplamakta ve bu bilgileri bir bütün olarak değerlendirmektedir. Teşebbüsler de inceleme süreçlerinin farklı aşamalarında Kurul'a bilgi sağlamakta, kendileri tarafından sağlanan bilgiler inceleme süreçlerine yön vermektedir. Bu bilgiler Kurul'un soruşturmayı uygun bir eksende yürütmesini sağlamaktadır.

Mevcut dosyada Luxottica'nın güneş gözlüğü ve gözlük çerçevesi ithalatında belirli markaların Türkiye'de tek yetkili distribütör olduğu ve dolayısıyla hakim durumda olduğu, piyasada faaliyet gösteren perakendeciler arasında ayrımcılık yaptığı ve bir ürünün alımını diğer bir ürünün alımına şart koşarak bağlama yaptığı iddiaları değerlendirilmektedir. İnceleme sürecinde Luxottica'dan bilgi talep edilmiş ve teşebbüsün bilgi talep edilen konulardaki cevabi yazıları Kuruma iletilmiştir. Buna ek olarak teşebbüs yazılı savunmalarında belirli konular hakkında açıklamalarda bulunmuştur. Bununla birlikte, Luxottica tarafından Kuruma sunulan bilgi ve belge içerikleri ile yine Luxottica bünyesinde gerçekleştirilen yerinde incelemelerde elde edilen bilgi ve belgeler arasında ihtilaf ortaya çıkmıştır. Söz konusu ihtilafın, soruşturma heyetince de yapılan tespitler dikkate alındığında, teşebbüsün savunma hakkı sınırlarını aşan nitelikte ve soruşturma sürecini esas bakımından etkileme potansiyeline sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Önaraştırma döneminde 14.7.2015 tarihinde Luxottica şirket merkezinde yerinde inceleme gerçekleştirilmiş ve bu incelemede bilgi isteme tutanağı ile teşebbüsten **“Satışını gerçekleştirdiğiniz güneş gözlükleri ve müşterileriniz arasında sınıflandırmalar olup olmadığı; eğer söz konusu sınıflandırmalar var ise hangi kriterlere göre belirlendiği”** sorusunu yanıtlamaları talep edilmiştir. Teşebbüs ilgili soruya cevaben 29.7.2015 tarihli yazısında **“bu gruplar dışında kalan müşterilerimiz de isterlerse iskontodan yararlanmaksızın üst fiyat skalasındaki marka gözlükleri istedikleri miktarda satın alabilmektedirler.”** diyerek belirli müşteri grupları dışında kalanların da üst fiyat dilimindeki gözlüklere erişimlerinin kısıtlı olmadığını ifade etmiştir.

Yine önaraştırmada teşebbüse yöneltilen **“Herhangi bir sınıftaki müşteriniz firmanızdan istediği sayıda ve markada ürün satın alabilmekte midir?”** sorusuna cevaben **“Herhangi bir sınıftaki Müşterimiz istediği markayı istediği sayıda Şirketimizden alabilmektedir.”** yanıtı bildirilmiştir. Bu durumların tek istisnası hedef ciro ve diğer kriterler altında belirlenen ve ilgili ürüne atfedilen indirimlerin sağlanmaması olarak ifade edilmektedir.

Teşebbüs tarafından gönderilen birinci yazılı savunmada **“...Benzer bir şekilde, Müvekkil Şirket lisanslı veya sahipli markalardan hiçbiri açısından seçici dağıtım sistemi uygulamamaktadır ve bu nedenle, müşterilerden her biri istedikleri güneş gözlüğü markasını satın alma serbestisine sahiptir. Müvekkil Şirket'in Cevap Dilekçesi'nde yer aldığı üzere, müşterilerden her biri Müvekkil Şirket'in dağıtım portföyünde bulunan güneş gözlüğü markalarından herhangi birini seçme özgürlüğüne sahiptir.”** İfadesi ile önaraştırma döneminde sağlanan bilgilere benzer nitelikte bilgiler sunulmuştur. Teşebbüs tarafından sunulan ikinci ve üçüncü yazılı savunmalarda da önceki aşamalarda sunulan ifadeler tekrarlanmıştır.

Luxottica tarafından sunulan ve bazı bölümlerine yer verilen belge ve bilgiler, yine aynı teşebbüs bünyesinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen bilgi ve belgelerle çelişmektedir.

17-08/88-38

20.1.2014 tarihli iç yazışmada, **müşterinin çalışma formunda işaretli olmayan markaların satış elemanlarının satış terminallerinde blokeli olarak yer aldığı, satın alımlarda belirli bir minimum adet tutturulması ve çalışma koşullarının uygun olması halinde blokenin kaldırılacağı** teşebbüsün satış analisti tarafından satış temsilcilerine açıklanmaktadır. (Belge 55/168)

Bu e-postadan yaklaşık bir ay sonra ise Luxottica İş Planlama Müdürü'nün satış temsilcilerine **"uymaları gereken kuralların"** yer aldığı bir e-posta gönderdiği ve **belirli bir marka gözlük için çalışma formu imzalamayan müşterilerin o markayı satın alamayacakları "D imzalayan bir müşteri BV sipariş edemez"** şeklindeki bir örnekle açıklanmıştır. Bu müşteriler farklı bir marka ürün alabilmek için **o marka için belirlenen yıllık minimum alım miktarını taahhüt etmesi ve ilk seferde minimum 15 adet sipariş vermesi** gerekmektedir. (Belge 55/170-172)

Soruşturma kapsamında, yukarıda sunulan bilgilerle aynı doğrultuda olan ve Luxottica'nın beyanları ile çelişen çok sayıda belgeye de ayrıca yer verilmektedir.

Luxottica 6.9.2016 tarihli yazısında dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerle çeliştiği görülen beyanlarının eksik, yanlış veya yanıltıcı olmadığını, bu yöndeki bir iddianın ise savunma hakkı kapsamında ve adil yargılanma ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Daha önce de ifade edildiği üzere, 4054 sayılı Kanun ile Kurula verilen yetkiler, incelemeye konu iddiaların rekabet hukuku ve mevzuatı kapsamında ele alınmasını ve Kurul tarafından adil, şeffaf bir inceleme sonucuna ulaşılmasını sağlamaktadır. Mevcut dosyada, Luxottica tarafından "ayrımcı" bir sistem tasarlandığı iddiaları değerlendirilirken, teşebbüse bu sistemin işleyişi, alım koşulları gibi doğrudan sistemin niteliğini anlamaya yönelik sorular yöneltilmiştir. Dikey ilişkiler içeren bu gibi iş modellerinin tasarımı Kurul gündemine sıklıkla gelmekte, teşebbüsler sistemi hayata geçirmeden önce, menfi tespit ve muafiyet kapsamında Kurul'a başvurularda bulunmaktadır. Kurul teşebbüs tarafından sunulan bilgiler doğrultusunda sisteme süreli veya süresiz muafiyet tanıyabilmekte, menfi tespit belgesi verebilmekte veya bu sistemin uygulanmasının 4054 sayılı Kanun'un ihlali anlamına gelebileceği sonucuna ulaşabilmektedir. Mevcut dosyada talep edilen bilgiler de tıpkı menfi tespit/muafiyet incelemelerinde işlemi değerlendirebilmek amacıyla ve sistemin tasarımını anlamaya yönelik olarak talep edilen bilgilere benzerlik göstermektedir. Bu bilgiler belirli bir rekabet ihlalinin ikrarı anlamına gelmemekte, Kurul'un ihlal iddialarını ve iddiaların ilişkili olduğu eylemleri kavrayıp yerinde kararlar almasını sağlamaktadır.

Yukarıda yer verilen tespit ve gerekçeler dikkate alındığında,

- Luxottica'dan talep edilen bilgilerin sistemin genel işleyişine yönelik olduğu,
- Luxottica tarafından sağlanan bilgilerin Kurul'u (teşebbüs lehine) belirli bir karar almaya yöneltme ve Kurul'un doğru kararlar üretmesini engelleme sonucu doğuracağı,
- Dolayısıyla söz konusu bilgilerin yanlış, yanıltıcı olduğu

17-08/88-38

düşünüldüğünden, Luxottica hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16.maddesinin (c) bendi kapsamında idari para cezası uygulanması gerektiği sonucuna ulaşılmış ve çoğunluk görüşüne katılmamız mümkün olmamıştır.

Prof. Dr. Ömer TORLAK
Kurul Üyesi (Başkan)

KARŞI OY
(17-08-88-38)

Mezkur kararda; dosyamızın ön inceleme ve soruşturma aşamalarında Luxottica şirketinin yetkililerinden çeşitli sorularla bilgi istenmesine binaen, şirket yetkililerince, dosyanın münderacatında tespit edilen bilgilere aykırı cevaplar verildiği ve bu yönüyle Luxoticca şirketinin 4054 sayılı kanunun 14. Maddesinde belirtilen istenen bilgileri Kurulun belirleyeceği süre içerisinde verme zorunluluğunu aynı kanunun 16. Maddesinin c bendinde belirtildiği üzere, yanlış bilgi vererek ihlal ettiğinin tespit edildiği, verilen cevabi bilgilerin savunma mahiyetinde bilgi olmadığı, 4054 sayılı kanunun 14. Maddesinde istenen bilgilere cevap mahiyetinde bilgilendirme olduğu, bu haliyle şirketin savunma hakkı olarak düşünölemeyeceği, yanıltıcı bilgi verilmesi ile birlikte kanunu ihlal eyleminin gerçekleştiği, bu sebeple Luxottica Gözlük End. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde idari para cezası verilmesi gerektiği görüşüyle çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Mehmet AYAN
Kurul Üyesi